

การศึกษาการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

นายสรวง นิลดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

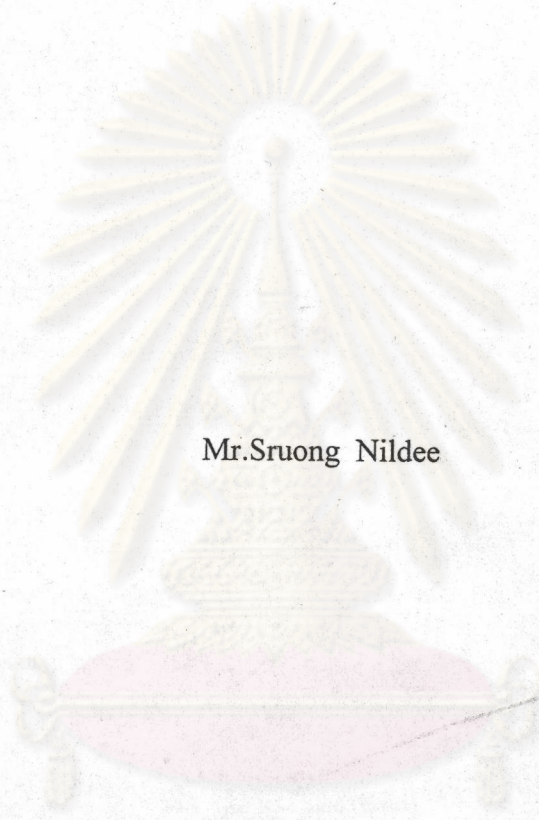
ISBN 974 - 633 - 982 - 6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๐๖๔๓๕๒๔๔

v

A STUDY OF PERSONNEL DEVELOPMENT IN ELEMENTARY SCHOOLS
OF THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY
PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE
OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION, EDUCATIONAL REGION SIX

Mr.Sruong Nildee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974 - 633 - 982 - 6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา
ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 6

โดย

นายสรวง นิลดี

ภาควิชา

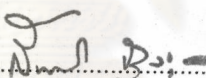
บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

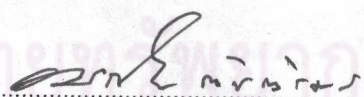
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์

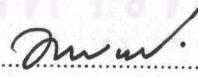

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ดุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สรุวง นิลดี : การศึกษาการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 (A STUDY OF PERSONNEL DEVELOPMENT IN ELEMENTARY SCHOOLS OF THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION SIX) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ณัฐนิภา กุปรัตน์, 156 หน้า.
ISBN 974-633-982-6

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 295 คน ครู อาจารย์ 357 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 295 โรงเรียน แบบสอบถามที่ใช้แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ตามกรอบแนวคิดการพัฒนาบุคลากร ได้แก่ 1) การกำหนดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร 2) การวางแผนการพัฒนาบุคลากร 3) การปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร และ 4) การประเมินผลการพัฒนาบุคลากร

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่โรงเรียนจัดได้เหมาะสมแล้ว ได้แก่ การสำรวจข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา การกำหนดความต้องการ การจัดทำแผนงานพัฒนา การกำหนดโครงการ การจัดกิจกรรมพัฒนา และการประเมินผลการพัฒนา ส่วนสิ่งที่โรงเรียนควรจัดทำหรือปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ การชี้แจงความสำคัญในการให้ข้อมูล การสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ด้านการวางแผน และการประเมินผลบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิลดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C741645: MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: PERSONNEL DEVELOPMENT / ELEMENTARY SCHOOLS / EDUCATIONAL

REGION SIX

SRUONG NILDEE : A STUDY OF PERSONNEL DEVELOPMENT IN ELEMENTARY SCHOOLS OF THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION

OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION SIX.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. NATNIPA COOPARAT, Ph.D., 156 pp.
ISBN 974-633-982-6

The purpose of this study was to explore the current situation of personnel administration in elementary schools of the expansion of basic education opportunity project under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission, educational region six. The study sample consisted of 295 school administrators, and 357 teachers from all the 259 schools. The questionnaire form used in this study was divided according to the 4 task areas of personnel development, namely : 1) diagnosing development needs, 2) design of development plans, 3) implementing development programs, and 4) evaluating the personnel development program.

The results of the study indicated that schools had properly organized the following : survey of information to set direction for development, needs assessment, development of personnel plans, preparation of projects, personnel development activities, and evaluation of the personnel development program. While the areas that needed to be provided or improved included the following : explanation of importance of giving information, supporting personnel to have more information in planning, and evaluation of personnel development.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา

สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ อาจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ อาจารย์ ดร. คำรณ ล้อมในเมือง อาจารย์สิระ กำเนิด ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาตรวจสอบ เสนอแนะและปรับปรุงเครื่องมือ การวิจัย ตลอดจนคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ อบรม สั่งสอน ให้ข้อคิดแนวทางในการทำวิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณครอบครัว นิลดี ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้สนับสนุนทุนอุดหนุนงานวิจัยในบางส่วน

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง หากงานวิจัยนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ แก่วงการบริหารการศึกษา ขอขอบคุณความดีนี้เป็นเครื่องบูชา บิดา-มารดา และครูอาจารย์ ทุกท่านที่ได้อบรม สั่งสอน ให้ความรู้ จนทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสในการทำวิจัยครั้งนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรวง นิลดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญแผนภูมิ.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ลำดับขั้นการเสนอรายงานการวิจัย.....	9
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับงานบริหารโรงเรียนประถมศึกษา.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของ ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร ในโรงเรียนประถมศึกษา.....	56
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา การพัฒนาบุคลากร.....	98
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	103
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	103
วิธีดำเนินการวิจัย.....	103
สรุปผลการวิจัย.....	104
อภิปรายผลการวิจัย.....	107
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	112
รายการอ้างอิง.....	114
ภาคผนวก.....	118
ประวัติผู้เขียน.....	156

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามจังหวัดและโรงเรียน.....	47
2	แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับกลับคืน.....	50
3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษาสูงสุด และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน.....	53
4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ การสำรวจข้อมูลเพื่อการพัฒนาบุคลากร.....	56
5	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการกำหนดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร.....	61
6	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการวางแผนงานพัฒนาบุคลากร.....	65
7	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการกำหนดโครงการพัฒนาบุคลากร.....	69
8	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการเตรียมการกำหนดแผนงาน / โครงการ พัฒนาบุคลากร.....	73
9	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร.....	75
10	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร.....	76
11	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการจัดบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา.....	80
12	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับวิทยากรที่เชิญมาให้ความรู้ในกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการปฐมนิเทศผู้ที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ในหน่วยงาน..... 85
14	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาการปฏิบัติงาน..... 86
15	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร..... 90
16	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการประเมินแผนงาน / โครงการพัฒนาบุคลากร..... 94
17	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาการสำรวจข้อมูลเพื่อกำหนด ความต้องการจำเป็นการพัฒนาบุคลากร..... 98
18	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาการกำหนดแผนงาน / โครงการ พัฒนาบุคลากร..... 99
19	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร..... 100
20	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร..... 101
21	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาบุคลากรโดยภาพรวม..... 102

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานของ สำนักงานขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.....	16

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย